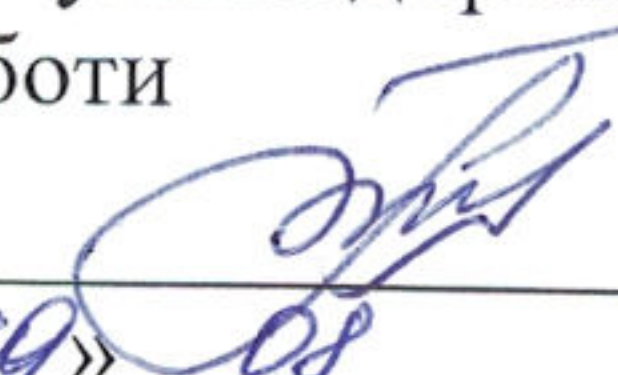

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Фаховий коледж інженерії, управління та землевпорядкування
Національного авіаційного університету»

Відділення №3 (Бізнес-комунікацій, права та туризму)
Циклова комісія «Суспільно-юридичних дисциплін»

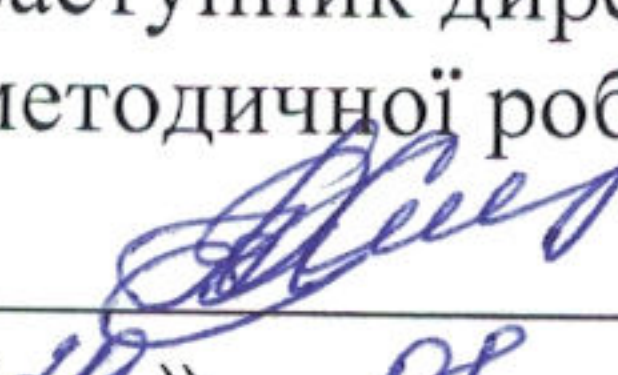
ПОГОДЖЕНО

Заступник директора з навчальної роботи

 /Ніна ГРИШКО/
«19» 08 2024р.

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора з навчально-методичної роботи

 /Альона ХЕБДА/
«19» 08 2024р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Філософія»

Освітньо-професійна програма: «Журналістика»
Галузь знань: 06 «Журналістика»
Спеціальність: 061 «Журналістика»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна		120 / 4	24	24	—	72		-	Залік

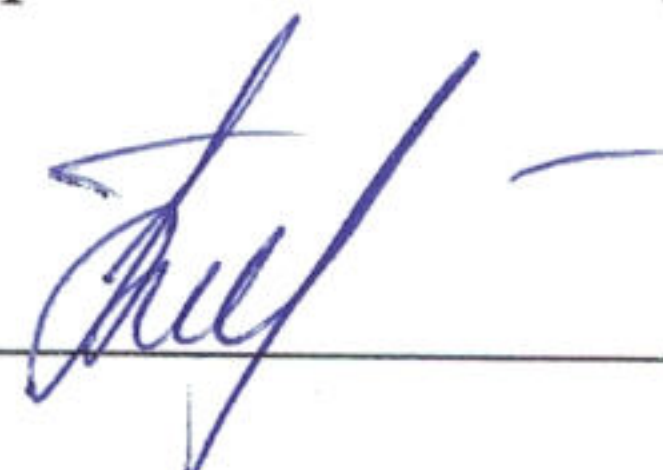
КИЇВ
2024-2025 н.р.

Робочу програму навчальної дисципліни «Філософія» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Журналістика», навчальних планів підготовки за денною формою навчання здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за спеціальністю 061 «Журналістика» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
Викладач

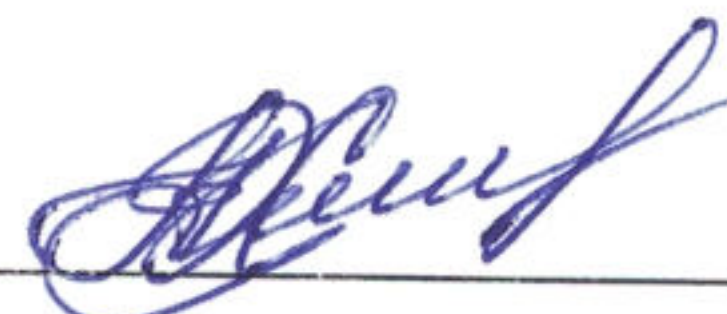
Микола ШУЛЬГА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії суспільно-юридичних дисциплін, протокол № 1 від «30» серпня 2024р.

Голова циклової комісії

Валентина ПИСАРЧУК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від «29» 08. 2024 р.

Голова НМР

Альона ХЕБДА

ЗМІСТ

ВСТУП	
1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	
1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	
1.1 Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	
1.2 Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	
1.3 Міждисциплінарні зв'язки	
2 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
2.1 Зміст навчальної дисципліни	
2.2 Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	
Тема 1. Філософія, її джерела та особливості	
Тема 2. Філософія стародавніх цивілізацій	
Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження	
Модуль № 2 «Теоретико-методологічні засади філософії»	
Тема 7. Проблема буття у філософії. Людина та її буття як предмет філософського осмислення	
Тема 8. Свідомість як філософська проблема	
Тема 9. Проблема пізнання та методології у філософії	
2.3 Календарно-тематичний план	
3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ	
3.1 Методи навчання	
3.2 Рекомендована література	
Базова література	
Допоміжна література	
3.3 Інформаційні ресурси в Інтернет	
4 РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «*Назва дисципліни*» розроблена на основі «Положення про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни», затвердженого наказом директора від 20.03.2024 № 30-од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни

Місце навчальної дисципліни.

Криза традиційних комунікаційних моделей, глобалізація та політико-економічні і соціокультурні процеси вимагають осмислення трансформаційних процесів у сучасному світі та їх фундаментальних засад. Розкриття взаємозв'язків та взаємозалежностей відкриває шлях до розуміння загально-цивілізаційних тенденцій. Такий підхід відображає необхідність вивчення філософії як невід'ємної частини освіти.

Метою викладання навчальної дисципліни є: формування системи знань про основні концепції, поняття й методи світової філософії та їх становлення у структурі історико-філософського процесу, отримання вмінь їх самостійного застосовування в безпосередній практичній та науковій діяльності, конструювання власних світоглядних орієнтирів, освоєння навичок аналітичного та критичного мислення.

1.2 Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна

РН-06. Уміти виявляти закономірності у функціонуванні засобів масової комунікації різних видів

РН16. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва

РН-20. Уміти аналізувати маркери впливу на громадську думку з урахуванням сучасних вимог до інформаційно-комунікаційної діяльності

1.3 Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна

Знання, отримані в результаті вивчення дисципліни, дозволяють студенту набути таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку інформаційної діяльності та комунікацій, їхнього місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку

суспільства, техніки й технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Спеціальні (фахові компетентності)

СК11. Здатність дотримуватися журналістської етики в професійній діяльності

СК15. Здатність ефективно комунікувати із соціумом через сучасні ЗМК, формуючи громадську думку

1.4 Міждисциплінарні зв'язки

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як Основи правознавства, Історія та культура України і Соціально-комунікаційні технології та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: Медіакритика, Теорія масової комунікації та Соціально-політичні маніпуляції в ЗМІ.

2 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.2 Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 2 навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля № 1 «Історія філософії»

– навчального модуля № 2 «Теоретико-методологічні засади філософії», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.3 Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль № 1 «Історія філософії»

Тема 1. Філософія, її джерела та особливості.

Особливості становища людини в світі та необхідність її самовизначення. Поняття та типологія світогляду. Світогляд і філософія. Особливості історичного виникнення філософії. Філософія і міфологія. Проблема визначення предмету філософії. Характерні риси філософського мислення. Співвідношення філософії, науки, релігії та мистецтва. Структура та функції філософського знання. Провідні позиції у філософії.

Тема 2. Філософія стародавніх цивілізацій.

Особливості східного та західного типів філософствування. Провідні ідеї та напрями філософської думки Стародавньої Індії та Стародавнього Китаю. Поняття античної філософії. Найбільш впливові філософські школи та ідеї на основних етапах її розвитку

Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження.

Зміни у світогляді під час переходу від античності до європейського Середньовіччя. Вихідні ідеї середньовічної патристики. Місце філософії у

духовному житті Середньовіччя. Схоластика і містика як провідні напрями середньовічної філософії. Поняття «Відродження» та характерні риси духовного життя цієї доби. Провідні напрями ренесансного філософствування.

Тема 4. Філософія Нового часу.

Панорама соціокультурних та духовних процесів у Європі Нового часу та особливості розвитку філософії. Ідеї та концепції пізнання в філософії Нового часу. Онтологічні та антропологічні ідеї філософії Нового часу. Розуміння соціальних процесів та "вік Просвітництва" Особливості німецької класичної філософії. Філософські ідеї І.Канта та їх розвиток у його послідовників. Філософія Гегеля. Антропологічний принцип філософії Л. Фейєрбаха.

Тема 5. Історико-філософський процес у Європі ХІХ ст.

Зміна парадигми філософського мислення у ХІХ — на поч. ХХ ст. Засновники некласичної філософії.

Тема 6. Зарубіжна філософія ХХ ст.

Особливості духовних процесів та розвитку філософії у ХХ ст. Сцієнтистські напрями у зарубіжній філософії ХХ ст. Напрями антропологічного спрямування у філософії ХХ ст. Культурологічні та історіософські напрями у філософії ХХ ст. Релігійна філософія ХХ ст. Провідні тенденції розвитку світової філософії на межі тисячоліть.

Модуль № 2 «Теоретико-методологічні засади філософії»

Тема 7. Проблема буття у філософії. Людина та її буття як предмет філософського осмислення.

Фундаментальне значення проблеми буття для філософії. Людські виміри проблеми буття. Проблеми буття в історико-філософському окресленні. Категоріальні визначення буття. Сучасна наука про рівні та форми виявлення буття (філософське окреслення). Проблематичність людського буття. Життя, буття та існування як характеристики людини. Діяльність, екзистенціали людського буття та сутнісні сили людини. Співвідношення понять "людина-індивід-особа-особистість-індивідуальність" Вихідні цінності людського буття. Проблема смерті та безсмертя людини у філософсько-світоглядному окресленні.

Тема 8. Свідомість як філософська проблема.

Філософський зміст проблеми свідомості та шляхи її розгляду в історії філософії. Основні підходи до пояснення феномену свідомості. Концепції свідомості. Найбільш загальні властивості свідомості, функції та структура свідомості. Філософське визначення свідомості. Свідомість, самосвідомість, мова. Суспільна та індивідуальна свідомість. Феномен ілюзорної свідомості. Свідоме і несвідоме. Концепції несвідомого.

Тема 9. Проблема пізнання та методології у філософії

Поняття пізнання та його види. Рівні і форми пізнання. Проблема істини в пізнанні. Людина і пізнання, істина і правда. Особливості методологічної ситуації в сучасній філософії. Сутність та структура методу як способу організації людської діяльності. Поняття методу, методології та методики. Проблема методу та методології в сучасній філософії. Методи і форми наукового пізнання.

Тема 10. Аксиологія, етика, естетика

Поняття цінностей та їх місце в житті людини. Предмет етики та естетики як галузей філософії. Проблематика етики, галузеві етики. Естетична свідомість, її структура. Основні естетичні категорії.

Тема 11. Філософія історії та соціальна філософія

Філософія історії як напрям філософського знання: історичне формування та основна проблематика. Філософія історії про суб'єкт, рушійні сили, умови та чинники історичного процесу. Людина та історія. Суспільство як система: основні елементи суспільного життя та їх взаємозв'язок. Духовне життя суспільства.

Тема 12. Культура та цивілізація

Поняття про культуру і цивілізацію. Матеріальна та духовна культура. Феномен культури та основні напрями його філософського аналізу: аксіологічний, діяльнісний, комунікативний підходи. Історичні моделі культури та цивілізаційні типи. Співвідношення культури і цивілізації. Сутність інформаційно-семіотичної концепції культури. Загальне уявлення про сучасну філософію культури. Передумови, прояви та проблема подолання кризи сучасної культури.

2.4 Календарно-тематичний план

№ пор	Назва розділів, теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання			
		Усь ого	Лек ції	Сем. занят тя	СР С
1	2	3	4	5	6
Модуль №1 «Історія філософії»					
		семестр			
1.1	Філософія, її джерела та особливості.	10	2	2	6
1.2	Філософія стародавніх цивілізацій	10	2	2	6
1.3	Філософія Середньовіччя та Відродження	10	2	2	6
1.4	Філософія Нового часу	10	2	2	6
1.5	Історико-філософський процес у Європі ХІХ ст	10	2	2	6
1.6	Зарубіжна філософія ХХ ст.	10	2	2	6
1.6	Модульна контрольна робота №1	—	—	—	—
1.7.	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	—	—	—	—
Усього за модулем №1		60	12	12	36
Модуль №2 «Теоретико-методологічні засади філософії»					
		семестр			
2.1	Проблема буття у філософії. Людина та її буття як предмет філософського осмислення.	10	2	2	6
2.2	Свідомість як філософська проблема.	10	2	2	6
2.3	Проблема пізнання та методології у філософії	10	2	2	6
2.4	Аксіологія, етика, естетика	10	2	2	6
2.5	Філософія історії та соціальна філософія	10	2	2	6
2.6	Культура та цивілізація	10	2	2	6
2.6	Модульна контрольна робота №2	—	—	—	—
2.7	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	—	—	—	—
Усього за модулем №2		60	12	12	36
Усього за навчальною дисципліною		120	24	24	72

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний та проблемно-орієнтований методи у таких формах роботи як лекції, семінари, дискусії, презентації, робота з навчальною літературою та джерелами.

3.2 Рекомендована література

Базова література

- 3.2.1. Петрушенко В.Л. Філософія. Підручник для студентів вищих закладів освіти . – Львів: «Новий Світ–2000», 2020. – 504 с.
- 3.2.2. Філософія : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Харків : Право, 2018. – 432 с.
- 3.2.3. Філософія: Навчальний посібник для студентів гуманітарних факультетів / кол. авторів; кер. автор. кол. А.О. Приятельчук. – Київ: Вадекс, 2021.– 560 с.
- 3.2.4. Філософія: підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н. В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. видан. 2-ге, перероб. та допов. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. – 440 с.
- 3.2.5. Фюрст М. Тринкс Ю.. Філософія . Київ: Дух і літера, Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського, 2018. — 544 с.

Допоміжна література

- 3.2.6. Адо П. Що таке антична філософія? / Переклад з французької С.Л. Йосипенка. — К: Новий Акрополь, 2014. - 428 с.
- 3.2.7. Баумейстер А. О. Вступ до філософських студій, або Інтелектуальні подорожі до країни філософії: наук, посіб. К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2017. — 238 с.
- 3.2.8. Рьод В. Шлях філософії: ХІХ–ХХ ст. / Пер. з нім. М.Д. Култаєвої, В.І. Кебуладзе, В. Терлецького. — Київ: Дух і Літера, 2010. — 368 с.
- 3.2.9. Рьод В. Шлях філософії: з ХVІІ по ХІХ століття /Пер. з нім. В. Терлецького та О. Ведрова. — Київ: Дух і Літера, 2009. - 388 с.
- 3.2.10. Філософія: Навчально-методичний комплекс дисципліни (програма, плани семінарських занять, завдання для самостійної роботи та система оцінки знань студентів гуманітарних факультетів) / За ред. Л.В. Губерського. – Київ: Вадекс, 2022. – 94 с.
- 3.2.11. Шашкова Л. О. Діалог науки і релігії в культурно-історичному контексті: монографія. - К.: Грамота, 2008.

3.3 Інформаційні ресурси в Інтернет

- 3.3.2. <https://www.britannica.com/>
- 3.3.3. <https://plato.stanford.edu/>
- 3.3.4. <https://iep.utm.edu/>
- 3.3.5. <http://www.philsci.univ.kiev.ua/UKR/index.html>
- 3.3.6. <https://www.merriam-webster.com/>
- 3.3.7. <https://dictionary.cambridge.org/>
- 3.3.8. <https://www.etymonline.com/>

4 РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.2

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	Вид навчальної роботи	Мах кількість балів
Семестр № 5			
Модуль № 1 «Назва модуля»		Модуль № 2 «Назва модуля»	
Види навчальної роботи		Види навчальної роботи	
Лабораторні/практичні /семінари	30	Лабораторні/практичні /семінари	30
Виконання окремих завдань (вказати конкретні завдання, що оцінюються)	—	Виконання окремих завдань (вказати конкретні завдання, що оцінюються)	—
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше	24	Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше	24
Самостійна робота	10	Самостійна робота	10
Виконання модульної контрольної роботи №1	10	Виконання модульної контрольної роботи №2	10
Усього за модулем №1	50	Усього за модулем №2	50
Усього за модулями №1, №2			100
Усього за дисципліною			100

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

**Критерії оцінювання
та відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS**

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформований, всі навчальні знання, які передбачені програмою навчання виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
82-89	Добре	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні знання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального, робота з двома-трьома незначними помилками.
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні знання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено максимальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками або однією-двома значними помилками
67-74	Задовільно	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не містять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з основним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних знань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-66		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59		FX	«Незадовільно» (з можливістю повторного складання) – теоретичний зміст курсу освоєний частково,

	Незадовільно		теоретичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань, не виконано, або якість їхнього виконання, оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
1-34		Ф	«Незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом) – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки